

Trešdiena, 2016. gada 26. maija

P8_TA(2016)0234

Jaunais kurss, kas orientēts uz enerģijas patērētājiem

Eiropas Parlamenta 2016. gada 26. maija rezolūcija par jauno kursu, kas orientēts uz patērētājiem (2015/2323(INI))

(2018/C 076/15)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 15. jūlija paziņojumu “Uz patērētājiem orientēts jaunais kurss” (COM(2015)0339),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 15. jūlija paziņojumu “Sabiedriskas apspriešanas sākšana par jaunu elektroenerģijas tirgus modeli” (COM(2015)0340),
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 16. februāra paziņojumu “ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģija” (COM(2016)0051),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 25. februāra paziņojumu “Pamatstratēģija spēcīgai Enerģētikas savienībai ar tālredzīgu klimata pārmaiņu politiku” (COM(2015)0080),
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 26. novembra paziņojumu “Investīciju plāns Eiropai” (COM(2014)0903),
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 15. novembra paziņojumu “Kā panākt, lai iekšējais enerģijas tirgus patiešām funkcionētu” (COM(2012)0663),
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 8. marta paziņojumu “Ceļvedis virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. g.” (COM(2011)0112),
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 15. decembra paziņojumu “Enerģētikas ceļvedis 2050” (COM(2011)0885),
- ņemot vērā trešo enerģētikas paketi,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvu 2009/28/EK par atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un attiecīgi atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 19. maija Direktīvu 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvu 95/46/EK par personu aizsardzību,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 11. maija Direktīvu 2005/29/EK par negodīgu komercpraksi,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Direktīvu 2011/83/ES par patērētāju tiesībām,
- ņemot vērā Komisijas 2012. gada 9. marta Ieteikumu 2012/148/ES par gatavošanos viedo mērierīču sistēmu izvēršanai,

Trešdiena, 2016. gada 26. maija

- ņemot vērā 2008. gada 19. jūnija rezolūciju par virzību uz Eiropas Enerģijas patērētāju tiesību hartu ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā 2013. gada 10. septembra rezolūciju par pasākumiem iekšējā enerģijas tirgus darbības nodrošināšanai ⁽²⁾,
  - ņemot vērā 2013. gada 14. marta rezolūciju par “Enerģētikas ceļvedi 2050 – enerģija nākotnei” ⁽³⁾,
  - ņemot vērā 2014. gada 4. februāra rezolūcija par viedtīklu attīstības vietējo un reģionālo ietekmi ⁽⁴⁾,
  - ņemot vērā 2014. gada 15. aprīļa rezolūcija par patērētāju aizsardzību — patērētāju aizsardzība komunālo pakalpojumu sfērā ⁽⁵⁾,
  - ņemot vērā 2015. gada 15. decembra rezolūciju par virzību uz Eiropas enerģētikas savienību ⁽⁶⁾,
  - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
  - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu, kā arī Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas atzinumu (A8-0161/2016),
1. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu “Uz patērētājiem orientēts jaunais kurss”;
  2. uzsver, ka šis ziņojums ir veltīts vienīgi enerģijas mājsaimniecību patērētājiem saistībā ar enerģētikas pārkārtošanu; norāda, ka rūpnieciskie lietotāji būtu jāizskata atsevišķā sistēmā;
  3. uzsver, ka pašreizējās enerģētikas pārkārtošanas rezultātā ir sākusies pāreja no centralizētas, neelastīgas un uz fosiliem energoresursiem balstītas enerģētikas sistēmas uz decentralizētāku, energoefektīvāku, elastīgāku un uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu sistēmu;
  4. vērš uzmanību uz izmaksām, kas dažās valstīs ir radušās saistībā ar pāreju uz jaunu tirgus modeli; aicina Komisiju pienācīgi ņemt vērā šīs izmaksas, izvērtējot to ietekmi uz saprātīgu cenu un konkurētspēju;
  5. atgādina, ka galīgajam mērķim vajadzētu būt tādas ekonomikas izveidei, kas pilnībā piemēro principu “vispirms domāt par energoefektivitāti” un kā prioritāti nosaka enerģijas ietaupījumu un pieprasījuma (nevis piedāvājuma) jomas pasākumus, lai īstenotu klimata mērķus attiecībā uz Parīzē panākto vienošanos nepieļaut, ka temperatūras pieaugums pārsniedz 1,5 °C, un balstīta uz energoapgādes drošību, konkurētspēju un jo īpaši — mazākiem patērētāju rēķiniem;
  6. šajā sakarībā uzskata, ka Enerģētikas savienībai par svarīgākajām vajadzētu uzskatīt šīs un nākamo iedzīvotāju paaudžu intereses un tai vajadzētu:
    - a) piegādāt iedzīvotājiem stabilu, izmaksu ziņā pieejamu un ilgtspējīgu enerģiju, augstas kvalitātes energoefektīvus ražojumus, pakalpojumus un ēkas;
    - b) dot iedzīvotājiem iespēju ražot, patērēt, uzglabāt vai pārdot pašu saražotu atjaunojamu enerģiju vai nu individuāli, vai arī kolektīvi, īstenot energotaupības pasākumus un kļūt par aktīviem enerģētikas tirgus dalībniekiem, izmantojot patērētāju izvēli, un dot tiem iespēju droši un pārliecināti reaģēt uz pieprasījumu; šajā saistībā uzskata, ka praktisku iemeslu dēļ ES līmenī būtu jāvienojas par termina “ražojoši patērētāji” definīcijas vienotu izpratni, Komisijai organizējot līdzdalības procesu;

⁽¹⁾ OV C 286 E, 27.11.2009., 24. lpp.

⁽²⁾ OV C 93, 9.3.2016., 8. lpp.

⁽³⁾ OV C 36, 29.1.2016., 62. lpp.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0065.

⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0342.

⁽⁶⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0444.

Trešdiena, 2016. gada 26. maija

- c) palīdzēt izskaust enerģētisko nabadzību;
- d) aizsargāt patērētājus no tirgus dalībnieku īstenotas ļaunprātīgas, nekonkurētspējīgas un negodīgas prakses un dot viņiem iespēju pilnībā izmantot savas tiesības;
- e) radītu labvēlīgus apstākļus tam, lai varētu nodrošināt funkcionējušu un konkurētspējīgu iekšējo enerģijas tirgu, kas sniedz patērētājiem izvēles iespējas un pārredzamu un skaidru pieeju informācijai,

7. uzskata, ka, pakāpeniski atsakoties no patērētājiem paredzēto enerģijas cenu regulēšanas, būtu jāņem vērā faktiskais tirgus konkurences līmenis atbilstoši Enerģētikas savienības stratēģijai, kam būtu jānodrošina, ka patērētājiem ir pieejamas drošas enerģijas cenas;

8. uzskata, ka principā enerģētikas pārkārtošanai būtu jānoved pie efektīvākas, pārredzamākas, ilgtspējīgākas, konkurētspējīgākas, decentralizētākas un iekļaujošākas enerģētikas sistēmas, kas sniedz labumu visai sabiedrībai kopumā, palielina iedzīvotāju un vietējo un reģionālo dalībnieku un kopienu iesaistīšanos un dod viņiem iespēju kļūt par atjaunojamas enerģijas ražošanas, sadales vai uzglabāšanas iekārtu īpašniekiem vai līdzīpašniekiem, vienlaikus aizsargājot visneaizsargātākās personas un nodrošinot, ka tās var gūt labumu no ergoefektivitātes pasākumiem un *atjaunojamās enerģijas*;

Ceļā uz labi funkcionējošu enerģijas tirgu iedzīvotāju labā

9. uzskata — lai gan ir panākts zināms progress, ka trešās enerģētikas paketes mērķis nodrošināt patiesi konkurētspējīgu, pārredzamu un patērētājiem draudzīgu enerģijas mazumtirdzniecības tirgu vēl nav pilnībā īstenots visās ES dalībvalstīs, kā to liecina noturīgi augstais tirgus koncentrācijas līmenis un nespēja atspoguļot arvien zemākās vairumtirdzniecības izmaksas mazumtirdzniecības cenās un zemas piegādātāju maiņas un patērētāju apmierinātības līmenis;

10. tādēļ uzskata, ka Komisijai jānosaka vai jāizstrādā papildu rādītāji labi funkcionējošiem un patērētājiem draudzīgiem enerģijas tirgiem; uzsver, ka šādos rādītājos cita starpā būtu jāņem vērā arī ekonomiskā ietekme, kādu uz enerģijas patērētājiem atstāj enerģijas piegādātāju maiņa, tehniskie šķēršļi piegādātāju maiņai vai patērētāju informēšanas plāns un informētības līmenis;

11. uzsver, ka liela nozīme ir atvērtiem, pārredzamiem, konkurētspējīgiem un labi regulētiem tirgiem, lai saglabātu zemākas cenas, veicinātu inovācijas, uzlabotu klientu apkalpošanu un likvidētu šķēršļus tādiem jauniem un inovatīviem uzņēmējdarbības modeļiem, kuri var būt izdevīgi patērētājiem, gan paplašinot viņu iespējas, gan palīdzot novērst enerģētisko nabadzību;

12. atgādina, ka klienti nevar izvēlēties no daudziem sadales tīkliem, jo tie pēc būtības ir dabiski monopoli, t. i., klienti nevar mainīt sadales sistēmas operatoru; uzsver, ka nepieciešams atbilstīgi uzraudzīt sadales tīklu operatoru tirgu, lai aizsargātu klientus no pēkšņas sadales rēķinu palielināšanās;

13. uzskata, ka Komisijai un dalībvalstīm būtu jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka ieguvumi, ko sniedz dalībvalstu tīklu starpsavienojumu īpatsvara palielināšana, netiek novirzīti sadales sistēmu operatoriem (*DSO*), bet tieši pārveidoti par ieguvumu galapatērētājiem; turklāt uzskata, ka valstu tīklu starpsavienojumu līmeņa uzlabošanai ir labvēlīgi jāietekmē patērētājiem piedāvātā cena par elektroenerģiju un jānovērš tas, ka ieguvumus saņem tikai *DSO*;

14. aicina Komisiju un dalībvalstis stingri nodrošināt trešās enerģētikas paketes pilnīgu īstenošanu un aicina to pārskatīt, veidojot jaunu enerģijas tirgus modeli, lai attiecībā uz māsaiņniecības patērētājiem ņemtu vērā šādus ieteikumus:

- a) iesaka palielināt patērētās enerģijas rēķinu nosūtīšanas biežumu un uzlabot šo rēķinu un līgumu pārredzamību un skaidrību, lai uzlabotu interpretējamību un salīdzināmību; uzsver, ka ir jālieto skaidra valoda, izvairoties no tehnisku terminu izmantošanas; pieprasa Komisijai noteikt obligātās informācijas standartus šajā jomā, tostarp labāko praksi; uzsver, ka rēķinos būtu skaidri jāapzīmē gan fiksētās maksas, gan nodevās, lai klients tos viegli varētu atšķirt

Trešdiena, 2016. gada 26. maija

- no mainīgajām izmaksām, kas ir saistītas ar patēriņu; atgādina par piegādātājiem noteiktajām spēkā esošajām prasībām rēķinos vai tiem pievienotā dokumentā saprotami un viegli salīdzināmā veidā norādīt katra enerģijas avota īpatsvaru piegādātāja iepriekšējā gadā izmantotajā kopējā kurināmo kombinācijā, tostarp arī sniegt norādi, kur var atrast informāciju par CO₂ emisiju un radioaktīvo atkritumu ietekmi uz vidi;
- b) iesaka izveidot vienotu kontaktpunktu, kurā patērētāji varētu saņemt visu informāciju, kas tiem nepieciešama, lai pieņemtu apzinātus lēmumus;
- c) iesaka sadales sistēmu operatoriem, ņemot vērā to, ka tiem ir pieejami dati par mājsaimniecību iepriekšējā patēriņa modeļiem, kā arī neatkarīgu salīdzināšanas instrumentu operatoriem strādāt kopīgi ar energoregulatoriem, lai izpētītu, kā tie var savlaicīgi sniegt patērētājiem piedāvājumu salīdzinājumu nolūkā dot visiem patērētājiem, pat tiem, kuriem nav pieejams internets vai nav prasmes to izmantot, iespēju noskaidrot, vai viņi varētu ietaupīt naudu, mainot piegādātāju;
- d) iesaka izstrādāt pamatnostādnes par cenu salīdzināšanas instrumentiem, lai nodrošinātu, ka patērētāji var piekļūt neatkarīgiem, aktualizētiem un saprotamiem salīdzināšanas instrumentiem; uzskata, ka dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja izstrādāt akreditācijas sistēmas, kas aptvertu visus cenu salīdzināšanas instrumentus atbilstīgi CEER pamatnostādnēm;
- e) prasa izveidot jaunas platformas, kas tiktu izmantotas kā neatkarīgi cenu salīdzināšanas instrumenti, lai sniegtu patērētājiem lielāku skaidrību par rēķinu sagatavošanu; iesaka šādās neatkarīgās platformās salīdzinošā veidā sniegt patērētājiem informāciju par izmantoto enerģijas avotu procentuālo sastāvu un enerģijas tarifos iekļautajiem dažādajiem nodokļiem, nodevām un papildmaksām, lai patērētāji varētu ērti meklēt piemērotākos piedāvājumus, ņemot vērā cenu, kvalitāti un ilgtspējību; iesaka šo uzdevumu uzticēt esošajām iestādēm, piemēram, valstu enerģētikas departamentiem, regulatoriem vai patērētāju organizācijām; iesaka katrā dalībvalstī izstrādāt vismaz vienu neatkarīgu cenu salīdzināšanas instrumentu;
- f) iesaka dalībvalstīm, apspriežoties ar cenu salīdzināšanas instrumentu operatoriem un patērētāju grupām, nolūka palielināt mazumtirdzniecības konkurenci starp piegādātājiem izstrādāt pamatnostādnes, lai nodrošinātu, ka sistēma ļauj vienkārši salīdzināt operatorus, kuri piedāvā atšķirīgus tarifus, tādējādi novēršot patērētāju apjukumu;
- g) iesaka, ka patērētāji būtu jāinformē, vai nu iekļaujot attiecīgo informāciju patērētās enerģijas rēķinā vai tam pievienotā dokumentā, par viņiem vispiemērotākajiem un visizdevīgākajiem tarifiem, pamatojoties uz viņu iepriekšējā patēriņa modeļiem, un ka patērētājiem vajadzētu būt iespējai pāriet uz šo tarifu, ja viņi to vēlas, visvienkāršākajā iespējamajā veidā; norāda, ka piegādātāja maiņas rādītāji ir zemi daudzās dalībvalstīs, ka daudzas mājsaimniecības, jo īpaši vismazāk aizsargātās, nav iesaistītas enerģijas tirgū un nevar atteikties no neatbilstošiem, novecojušiem un dārgiem tarifiem;
- h) iesaka veikt izmeklēšanas pasākumus, lai mazumtirdzniecības cenas labāk atspoguļotu vairumtirdzniecības cenas un tādējādi novērstu tendenci iekļaut enerģijas rēķinos aizvien lielāku daļu fiksēto elementu, jo īpaši nodokļus un nodevas, un dažos gadījumos arī tīklu maksas; norāda uz uzkrītoši atšķirīgajiem to nodevu un nodokļu līmeņiem, kādus maksā mājsaimniecību un rūpnieciskie patērētāji,
15. pauž stingru pārliecību, ka visu enerģijas piegādātāju tīmekļa vietnēm un digitālajiem rēķiniem vajadzētu būt pilnībā pieejamiem personām ar invaliditāti un būtu atbilst attiecīgajām Eiropas standarta EN 301 549 prasībām;
16. uzstāj, ka dalībvalstīm būtu pilnībā jāīsteno piegādātāju maiņas noteikumi, kas izklāstīti trešajā enerģētikas paketē, un valsts tiesiskajā regulējumā ir jāgarantē patērētāju tiesības mainīt piegādātāju ātri, viegli un bez maksas un ka viņu spēju mainīt piegādātāju nevajadzētu apgrūtināt ar jebkādam sankcijām par līguma izbeigšanu; uzstāj, ka ir svarīgi pastiprināt šīs tiesības, veicot tirgus uzraudzību un piemērojot efektīvus, samērīgus un preventīvus sodus, un atbalsta Energoregulatoru sadarbības aģentūras (ACER) dokumentā "Bridge to 2025" ietvertos ieteikumus par piegādātāja maiņu;

Trešdiena, 2016. gada 26. maija

17. uzskata, ka ir jāveicina kolektīvās piegādātāju maiņas shēmas un kampaņas, lai palīdzētu patērētājiem atrast gan cenas, gan kvalitātes ziņā izdevīgāku tarifu; uzsver, ka šīm shēmām jābūt neatkarīgām, uzticamām, pārredzamām, visaptverošām un iekļaujošām, aptverot arī tos patērētājus, kuri ir mazāk iesaistīti; ierosina, ka šo uzdevumu veikšanai labi piemērotas ir vietējās iestādes, regulatori un patērētāju organizācijas un citas bezpeļņas organizācijas, lai novērstu jebkādu ļaunprātīgu izmantošanu;

18. pieprasa, lai dalībvalstis pienācīgi īstenotu un piemērotu noteikumus, kas iekļauti direktīvās par negodīgu komercpraksi un par patērētāju tiesībām attiecībā uz tiešo tirdzniecību mājās, negodīgiem noteikumiem vai praksi un agresīvu mārketinga stratēģiju, nolūkā aizsargāt enerģijas patērētājus, jo īpaši visneaizsargātākos; norāda, ka vairākās dalībvalstīs ir palielinājies sūdzību skaits saistībā ar tiešo tirdzniecību mājās;

19. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu apsvērt iespēju iekļaut tiesību aktus par enerģētiku Regulas par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā ⁽¹⁾ pielikumā;

Iekļaujošas enerģētikas sistēmas nodrošināšana, ļaujot iedzīvotājiem uzņemties atbildību par enerģētikas pārkārtošanu, ražot pašiem atjaunojamo enerģiju un kļūt energoefektīviem

20. uzskata, ka vietējās pašvaldības, kopienas, kooperatīvi, mājsaimniecības un privātpersonas kļūs par arvien nozīmīgākiem dalībniekiem enerģētikas sistēmas darbības uzlabošanā un tiem būtu jādod būtisks ieguldījums enerģētikas pārkārtošanā, kā arī tie būtu jā mudina kļūt par enerģijas ražotājiem un piegādātājiem, ja vien tie to vēlas; norāda, ka tādēļ ir svarīgi, lai Eiropas Savienība pieņemtu jēdziena “ražojoši patērētāji” kopīgu funkcionālu definīciju;

21. aicina dalībvalstis ieviest tīkla uzskaites sistēmas, lai veicinātu paspražošanu un enerģijas ražošanas kooperatīvu darbību;

22. uzskata, ka būs nepieciešamas būtiskas izmaiņas iedzīvotāju uzvedībā, lai nodrošinātu optimālu enerģētikas pārkārtošanu; uzskata, ka šajā jomā būtiska nozīme ir stimuliem un piekļuvei kvalitatīvai informācijai, un aicina Komisiju pievērsties šiem jautājumiem savos nākamajos priekšlikumos; ierosina, ka uzvedības maiņas veicināšanā liela nozīme būs izglītībai, apmācībai un informācijas kampaņām;

23. uzskata, ka ierobežota piekļuve kapitālam un zinātībai finanšu jomā, augstās sākotnējās ieguldījumu izmaksas un ilgi atmaksāšanas periodi rada šķēršļus sākt enerģijas paspražošanas un energoefektivitātes pasākumus; aicina izstrādāt jaunus uzņēmējdarbības modeļus, kolektīvās iepirkšanās shēmas un novatoriskus finanšu instrumentus, lai visus patērētājus stimulētu pievērsties paspražošanas, patēriņa un energoefektivitātes pasākumiem; uzskata, ka EIB, ESIF, programmai “Apvāršnis 2020” un Eiropas struktūrfondi tas būtu jāuzskata par nozīmīgu mērķi un valsts iestādēm un tirgus dalībniekiem būtu pilnībā jāizmanto to piedāvātais finansējums; atgādina, ka projekti būtu jāfinansē, pamatojoties uz salīdzināmu izmaksu efektivitāti, vienlaikus ņemot vērā valsts un Eiropas mērķus un pienākumus klimata un enerģētikas jomā;

24. aicina ieviest stabilas, pietiekamas un izmaksu ziņā efektīvas atalgojuma sistēmas, lai garantētu investoru pārliecību un palielinātu neliela un vidēja apjoma atjaunojamās enerģijas projektu īstenošanu, neradot tirgus izkropļojumus; šajā sakarībā aicina dalībvalstis pilnībā izmantot *de minimis* atbrīvojumus, kas paredzēti 2014. gada pamatnostādņēs par valsts atbalstu; uzskata, ka tīklu tarifiem un citiem maksājumiem vajadzētu būt pārredzamiem un nediskriminējošiem un tiem būtu godīgi jāatspoguļo patērētāja ietekme uz tīklu, novēršot divkāršu maksas aprēķināšanu un vienlaikus garantējot pietiekamu finansējumu sadales tīklu uzturēšanai un attīstīšanai; pauž nožēlu par to, ka atbalsta shēmās tika veiktas izmaiņas ar atpakaļejošu spēku, kā arī par to, ka tika ieviesti negodīgi un represīvi nodokļi vai maksājumi, kas kaitē pastāvīgam paspražošanas pieaugumam; uzsver, cik būtiska nozīme ir labi izstrādātām un ilgtspējīgām atbalsta shēmām, kas

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 27. oktobra Regula (EK) Nr. 2006/2004 par sadarbību starp valstu iestādēm, kas atbildīgas par tiesību aktu īstenošanu patērētāju tiesību aizsardzības jomā (OV L 364, 9.12.2004., 1. lpp.).

Trešdiena, 2016. gada 26. maija

rada investoru pārliecību un nodokļu maksātāju naudas efektīvu izlietojumu, un cik svarīgi ir turpmāk nepieļaut šādas pārmaiņas; uzsver, ka būtu jāatbalgo ražojošie patērētāji, kuri tīklam nodrošina uzglabāšanas iespējas;

25. iesaka līdz absolūtam minimumam samazināt administratīvos šķēršļus jaunām pasāžušanas jaudām, jo īpaši novēršot šķēršļus piekļuvei tirgum un tīklam; ierosina saīsināt un vienkāršot atļaujas piešķiršanas procedūras, piemēram, pārejot uz vienkāršu prasību par paziņošanu, vienlaikus joprojām ievērojot visas likuma prasības un nodrošinot, ka tiek informēti DSO; ierosina, ka atjaunojamās enerģijas direktīvas pārskatīšanā iekļauj arī īpašus noteikumus attiecībā uz šķēršļu novēršanu un kopienu/kooperatīvu enerģijas shēmām, izmantojot vienas pieturas aģentūras, kas strādā ar projekta atļaujām un nodrošina īpašas zināšanas finansējuma un tehnoloģiju jomā, īpašas informēšanas kampaņas vietējā un kopienu līmenī, kā arī nodrošinot ražojošajiem patērētājiem piekļuvi alternatīviem strīdu izšķiršanas mehānismiem;

26. uzsver nepieciešamību izstrādāt stabilu un taisnīgu sistēmu īrniekiem un cilvēkiem, kas dzīvo daudzdzīvokļu ēkās, lai arī viņi varētu gūt labumu no līdzīpašuma tiesību izmantošanas, pasāžušanas un energoefektivitātes pasākumiem;

27. aicina Komisiju pastiprināt atbalstu Pilsētas mēru paktam, viedajām pilsētām un kopienām, kā arī kopienām, kas izmanto vienīgi atjaunojamās energoresursus, lai tos paplašinātu un pilnveidotu kā līdzekli pasāžušanas un energoefektivitātes pasākumu veicināšanai, cīņai pret enerģētisko nabadzību, apmaiņas ar labāko praksi starp vietējām pašvaldībām, reģioniem un dalībvalstīm veicināšanai, un nodrošinātu, ka visas pašvaldības apzinās tām pieejamo finansiālo atbalstu;

Veicināt pieprasījuma un piedāvājuma vadības izstrādāšanu

28. uzsver, ka — lai stimulētu uz pieprasījumu balstītu energoapgādi, enerģijas cenām ir jābūt atšķirīgām maksimālās un zemas slodzes periodos, un tādēļ atbalsta dinamiskas cenu noteikšanas izstrādāšanu, kuru veic, tikai pamatojoties uz skaidri izteiktu pieprasījumu, un rūpīgi izvērtējot tās ietekmi uz visiem patērētājiem; uzsver nepieciešamību ieviest tehnoloģijas, kas sniedz cenu signālus, kuri ļauj gūt labumu no elastīga patēriņa, tādējādi mudinot patērētājus vairāk reaģēt uz tirgus signāliem; uzskata, ka tarifem jābūt pārredzamiem, salīdzināmiem un rūpīgi izskaidrotiem; iesaka papildus analizēt veidus, kā izveidot un īstenot progresīvas un mainīgas tarifu sistēmas, lai stimulētu enerģijas ietaupījumus, pasāžušanu, pieprasījuma reakciju un energoefektivitāti; atgādina Komisijai, ka, izstrādājot turpmākos tiesību aktu priekšlikumus, ir jānodrošina, lai, ieviešot dinamisko cenu noteikšanas sistēmu, tiktu sniegta arī plašāka informācija patērētājiem;

29. uzskata, ka patērētājiem vajadzētu būt vieglai un ātrai piekļuvei saviem patēriņa datiem un informācijai par saistītajām izmaksām, lai palīdzētu viņiem pieņemt apzinātus lēmumus; norāda, ka tikai 16 dalībvalstis ir apņēmušas līdz 2020. gadam plaši ieviest viedos skaitītājus; uzskata, ka, ja tiek ieviesti viedie skaitītāji, dalībvalstīm ir jāizstrādā stabils tiesiskais regulējums, lai nodrošinātu, ka tiek izbeigta nepamatota rēķinu piesūtīšana par iepriekš sniegtiem, bet vēl neapmaksātiem pakalpojumiem, un ka ieviešana ir efektīva un visiem patērētājiem cenu ziņā pieņemama, jo īpaši enerģētiski nabadzīgiem patērētājiem; uzstāj, ka ieguvumi no viedajiem skaitītājiem būtu jāsadala taisnīgi starp tīkla operatoriem un lietotājiem;

30. uzsver, ka viedo tehnoloģiju izstrādāšanai ir būtiska nozīme enerģētikas pārkārtošanā un ka tā var palīdzēt patērētājiem mazināt viņu enerģijas izmaksas un uzlabot energoefektivitāti; aicina ātri ieviest IKT, tostarp mobilo tālrunu lietojumprogrammas, tiešsaistes platformas un rēķinu sagatavošanu un izsūtīšanu tiešsaistē; tomēr uzsver, ka šī izstrādāšana nedrīkst novest pie tā, ka tiek aizmirsti visneaizsargātākie vai mazāk iesaistītie patērētāji, nedz arī pie tā, ka palielinās viņu rēķini, ja viņi negūst tiešu labumu; norāda, ka šīm grupām būtu jāsniedz īpašs atbalsts un ka būtu jānovērš jebkāds sasaitības efekts (*lock-in effect*), kas varētu traucēt patērētāju spēju brīvi izvēlēties tarifus un piegādātājus;

31. uzsver nepieciešamību veicināt tādu viedo tīklu un ierīču izstrādi, kas automatizē enerģijas pieprasījuma pārvaldību, reaģējot uz cenu signāliem; norāda, ka viedajām ierīcēm ir jānodrošina augsts datu aizsardzības līmenis un tām jābūt sadarbspējīgām un izstrādātām tā, lai nodrošinātu ieguvumu galapatērētājam, kā arī tām jāpiemīt funkcijām, kas veicina energotaupību un atbalsta enerģētikas pakalpojumu tirgu attīstību un pieprasījuma pārvaldību;

Trešdiena, 2016. gada 26. maija

32. uzsver, ka patērētājiem vajadzētu būt iespējai brīvi izvēlēties pārvaldības struktūras un enerģētikas pakalpojumu uzņēmumus neatkarīgi no piegādātājiem;

33. uzskata, ka ar iedzīvotāju enerģijas patēriņu saistīto datu apstrādes un uzglabāšanas pārvaldība būtu jāuztic struktūrām, kuras pārvalda piekļuvi datiem bez diskriminācijas, un šai pārvaldībai būtu jāatbilst spēkā esošajiem ES privātuma un datu aizsardzības noteikumiem, kas paredz, ka patērētājiem vienmēr jābūt iespējai savus datus kontrolēt un ka dati būtu jāsniedz trešām pusēm tikai ar šīs personas nepārprotamu piekrišanu; turklāt uzskata, ka iedzīvotājiem vajadzētu būt iespējai izmantot savas tiesības labot un dzēst savus personas datus;

Risinot enerģētiskās nabadzības cēloņus

34. veidot stingru sadarbību ES līmenī, lai cīnītos pret enerģētisko nabadzību, apmainoties ar paraugpraksi dalībvalstu starpā, un izstrādāt plašu, kopīgu enerģētiskās nabadzības definīciju, koncentrējoties uz ideju, ka piekļuve enerģijai par pieņemamu cenu ir viena no sociālajām pamattiesībām;

35. uzstāj, ka labāka datu pieejamība un savākšana ir būtiska, lai pēc iespējas efektīvāk novērtētu situāciju un sniegtu mērķtiecīgu palīdzību enerģētiskās nabadzības skartajiem iedzīvotājiem, mājsaimniecībām un kopienām;

36. uzsver, ka ir svarīgi šajā jomā veicināt jebkuras sinerģijas, tostarp tās, kas var veidoties starp vietējām iestādēm un sadales sistēmas operatoriem, kuri spēj nodrošināt maksimāli daudz informācijas par enerģētiskās nabadzības līmeni un norādīt uz riska situācijām, pilnībā ievērojot Eiropas un valstu tiesību aktus par datu aizsardzību;

37. uzskata, ka Enerģētikas savienības pārvaldības sistēmā būtu jāiekļauj mērķi un pienākums dalībvalstīm ziņot par enerģētisko nabadzību un ka būtu jāapkopo labas prakses piemēri;

38. uzskata, ka energoefektivitātes pasākumi ir svarīgākais elements ikvienā enerģētiskās nabadzības novēršanai izstrādātājā izmaksu ziņā efektīvā stratēģijā un ka tie papildina sociālā nodrošinājuma politiku; saistībā ar ēku energoefektivitātes direktīvas un Energoefektivitātes direktīvas, jo īpaši tās 7. panta, pārskatīšanu aicina veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka, veicot ekspluatācijā esošo ēku energoefektīvo renovāciju, lielāka uzmanība tiek pievērsta enerģētiskās nabadzības skartajiem iedzīvotājiem; ierosina, ka būtu jāapsver mērķis līdz 2030. gadam samazināt enerģijas ziņā neefektīvu māju skaitu, īpašu uzmanību pievēršot izīrējamajiem īpašumiem un sociālajiem mājokļiem; uzskata, ka valsts iestādēm piederošām un to izmantotām ēkām jābūt piemēram šajā jomā;

39. aicina ES fondu energoefektivitātei un atbalstam pašražošanai darbībā lielāku uzmanību pievērst enerģētiski nabadzīgajiem iedzīvotājiem un patērētājiem ar zemiem ienākumiem un risināt jautājumu par dalītiem stimuliem starp īpašniekiem un īrniekiem;

40. uzskata, ka, ņemot vērā atšķirīgo praksi dalībvalstīs, mērķtiecīgi sociālie tarifi ir būtiski neaizsargātiem iedzīvotājiem ar zemiem ienākumiem un tāpēc tie būtu jāveicina; uzskata, ka visiem šādiem sociālajiem tarifiem jābūt pilnībā pārredzamiem;

o

o o

41. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.